

Opisy przedmiotów

Przedmiot	ANTYPEDAGOGIKA W KSIĄŻKACH DLA MŁODYCH ODBIORCÓW
Prowadzący	Mgr Anna Czernow
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Przedmiotem zajęć jest analiza napięcia ideologicznego w obrębie literatury dla dzieci rysującego się między tekstami dydaktycznymi a polemicznymi wobec nich utworami zwanymi w rodzimym kontekście antypedagogicznymi. Napięcie to pokazane zostanie w odniesieniu do teorii pedagogicznych z zakresu postpedagogiki lub antypedagogiki w ujęciu Ekkeharda von Braunmuhla i Hubertusa von Schoenebecka.
Dłuższy opis	Termin „antypedagogika” definiowany jest różnie w zależności od tego, czy dotyczy konkretnego nurtu myślenia w pedagogice, czy tendencji narracyjno-ideologicznych w literaturze dla niedorosłych odbiorców. W trakcie zajęć omówione zostaną oba wcielenia antypedagogiki wraz z szeregiem nieporozumień i wątpliwości powstających w konsekwencji mylenia tych dwóch perspektyw. Antypedagogiczny nurt w literaturze pokazany zostanie w kontekście historyczno-literackim jako przemiana polemiczna wobec tendencji dydaktycznych w utworach dla dzieci, towarzyszących tej literaturze od zarania jej dziejów. Na podstawie tekstów z klasyki literatury dla niedorosłych (takich jak trylogia o Pippi Pończoszance Astrid Lindgren, twórczość Roalda Dahla i in.) oraz utworów współczesnych omówione zostaną strategie narracyjne oraz ideologiczne tekstów spod znaku antypedagogiki w literaturze.
Literatura	Lektura obowiązkowa: ▪ H. Hoffmann, <i>Złota różdżka czyli bajki dla niegrzecznych dzieci</i>, tłum. dowolne, wydanie dowolne ▪ A. Lindgren: trylogia o Pippi Pończoszance (<i>Pippi Pończoszanka</i>, <i>Pippi wchodzi na pokład</i>, <i>Pippi na południowym Pacyfiku</i>), tłum. I. Szuch-Wyszomirska, T. Chłapowska, wydanie dowolne ▪ R. Dahl, <i>Matylda</i>, tłum. K. Kopczyńska-Rojek, wydanie dowolne ▪ A. Lindgren, <i>Bracia Lwie Serce</i>, tłum. T. Chłapowska, wydanie dowolne Lektura dodatkowa: ▪ S. Jachowicz, wybrane wiersze ▪ L. Carroll, <i>Alicja w Krainie Czarów</i>, tłum. dowolne, wydanie dowolne ▪ T. Jansson, <i>Pamiętniki Tatusia Muminka</i>, tłum. T. Chłapowska, wydanie dowolne ▪ F. Simon, <i>Koszmary Karolek</i>, tłum. dowolne, wydanie dowolne ▪ L. Snicket, <i>Przykry początek</i>, tłum. J. Kozak, wydanie dowolne ▪ D. Pilkey, <i>Przygody kapitana Majtasa</i>, tłum. P. Janowski, wyd. dowolne

Opisy przedmiotów

	▪ Jedna ze współczesnych książek bazująca na humorze skatologicznym (np. W. Erlbruch i H. Werner, <i>O małym krecie, który chciał wiedzieć, kto mu narobił na głowę</i>, tłum. Ł. Żebrowski, Warszawa 2011) ▪ J.K. Rowling, <i>Harry Potter i kamień filozoficzny</i>, tłum. A. Polkowski, wydanie dowolne ▪ B. Śliwerski, <i>Współczesne teorie i nurty wychowania</i>, Kraków 1998 Lista lektur może ulec zmianom na życzenie słuchaczy.
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ rozeznanie terminologiczne i definicyjne dotyczące pojęcia antypedagogiki w myśli pedagogicznej oraz w historii literatury dla dzieci i młodzieży ▪ wiedza na temat dydaktycznego nurtu w literaturze dla młodych ▪ znajomość poetyki utworów z antypedagogicznego nurtu w literaturze dla młodych Umiejętności: ▪ umiejętność analizy oraz interpretacji dydaktycznych utworów przeznaczonych dla niedorosłych odbiorców ▪ umiejętność analizy oraz interpretacji antypedagogicznych utworów przeznaczonych dla niedorosłych odbiorców Kompetencje społeczne: ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej
Metody i kryteria oceniania	ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność) (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	1. Dydaktyzm w literaturze dla dzieci i młodzieży 2. Antypedagogika w literaturze dla dzieci i młodzieży 3. Antypedagogika w myśli pedagogicznej
Metody dydaktyczne	▪ elementy wykładu – 30% ▪ elementy dyskusji – 70%
Liczba godzin	6

Opisy przedmiotów

Przedmiot	BAŚŃ
Prowadzący	Dr Weronika Kostecka
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Założenia	Znajomość klasycznych wersji baśni z zachodniego kręgu kulturowego (<i>Czerwony Kapturek</i> , <i>Kopciuszek</i> , <i>Śnieżka</i> etc.).
Skrócony opis zajęć	Zajęcia dotyczą historii i teorii baśni oraz współczesnych „gier” z topiką baśniową. Prezentują rozmaite kierunki badań i interpretacji. Ukazują baśń jako tekst kultury.
Dłuższy opis	Celem zajęć jest przedstawienie rozmaitych odmian baśni na przykładzie utworów polskich i obcych. Pierwszy blok tematyczny obejmuje zagadnienia związane z baśnią tradycyjną: dzieje baśni; jej cechy gatunkowe; kierunki badań i interpretacji. Drugi blok dotyczy baśni literackiej: baśń tradycyjna a literacka – różnice i punkty wspólne; złożoność baśniowej sfery aksjologicznej; baśń literacka a inne gatunki prozy. Trzecia część przedstawia przemiany współczesnej prozy baśniowej i grę z konwencją baśniową w tekstach dla młodszych i starszych odbiorców.
Literatura	1 i 2. Wybrane baśnie braci Grimm: <i>Dziecko Maryi</i>, <i>Czerwony Kapturek</i>, <i>Śnieżka</i>, <i>Kopciuszek</i>, <i>Jaś i Małgosia</i>, <i>Śpiąca Królewna</i>, <i>Roszpunka</i> (rekomendowane wydanie: J. i W. Grimm, <i>Baśnie dla dzieci i dla domu</i>, tłum. E. Pieciul-Karmińska, 2 t., Poznań 2010) Wybrane baśnie Charles’a Perraulta: <i>Czerwony Kapturek</i>, <i>Kopciuszek</i>, <i>Śpiąca Królewna</i>, <i>Sinobrody</i> (rekomendowane wydanie: <i>Baśnie czyli opowieści z dawnych czasów</i>, tłum. B. Grzegorzewska, b.m.w., 2010) 3. Wybrane baśnie Andersena – m.in. <i>Królowa Śniegu</i>, <i>Mała syrenka</i>, <i>Cień</i>, wyd. dowolne. Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): K. Makuszyński, <i>Szewc Kopytko i kaczor Kwak</i> z tomu: <i>Bardzo dziwne bajki</i>, wyd. dowolne. B. Ostrowska, <i>Szklana góra</i> – dostępna m.in. w zbiorze <i>Woda żywa</i>, wyd. dowolne. W.M. Thackeray, <i>Pierścień i róża</i>, tłum. Z. Rogoszówna, wyd. dowolne. 4. A. Lindgren, <i>Mio, mój Mio</i>, przeł. M. Olszańska, Warszawa 2008 Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): K. DiCamillo, <i>Opowieść o Despero. Historia myszki, księżniczki, zupy i szpulki nici</i>, przeł. A. Cioch, Warszawa 2005 N. Gaiman, <i>Gwiazdny pył</i>, przeł. P. Braiter, wyd. dowolne

Opisy przedmiotów

	5. H. Krall, <i>Co się stało z naszą bajką?</i>, Warszawa 1994 B. Butenko, <i>KrUlewna Śnieżka</i>, Warszawa 2008 R. Innocenti, A. Frisch, <i>Czerwony Kapturek w wielkim mieście</i>, Poznań 2014 R. Jędrzejewska-Wróbel, <i>Siedmiu Wspaniałych</i>, Warszawa 2010 Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): Seria „niebaśnie”, Warszawa 2005–2006: J. Olech, <i>Czerwony Kapturek</i>; L.K. Talko, <i>Jaś i Małgosia</i>; M. Rusinek, <i>Kopciuszek</i> J.K. Teske, <i>Pies w krainie Wędrującej Nocy</i>, Lublin 2011 6. J. Connolly, <i>Księga rzeczy utraconych</i>, tłum. K. Malita, Warszawa 2007 Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): A. Carter, <i>Towarzystwo wilków oraz Popielucha, czyli duch matki</i>, w: tejże, <i>Czarna Wenus</i>, tłum. A. Ambros, Warszawa 2000 N. Gaiman, <i>Śpiąca i wrzeczono</i>, w: tegoż, <i>Drażliwe tematy</i>, przeł. P. Braiter, wyd. dowolne T. Lee, <i>Wolfland</i>, w: tejże, <i>Red as blood or Tales From the Sisters Grimmer</i>, New York 1983 E. Donoghue, <i>The Tale of the Apple</i>, w: tejże, <i>Kissing the Witch</i>, London 1997
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ pogłębienie wiedzy o specyfice poszczególnych typów baśni, ▪ zdobycie wiedzy o ewolucji gatunku, ▪ orientacja w trendach rozwojowych klasyki i współczesności. Umiejętności: ▪ pogłębienie umiejętności rozpoznawania schematów baśniowych w utworach reprezentujących inne niż baśń gatunki prozy, ▪ kształtowanie umiejętności pogłębionej interpretacji utworów baśniowych. Kompetencje społeczne: ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej, ▪ zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami.
Metody i kryteria oceniania	aktywny udział w dyskusji (zaliczenie bez oceny)

Opisy przedmiotów

Zakres tematów	1 i 2. Baśnie tradycyjne – historia, teoria, metody badań, kierunki interpretacji. 3. Baśń literacka 4. Wzorce baśniowe w literaturze dla dzieci i młodzieży 5. Współczesne przeobrażenia baśni 6. Gra z konwencją baśniową w utworach dla starszego odbiorcy
Metody dydaktyczne	Elementy wykładu (wprowadzenie teoretyczne), dyskusja (wspólna analiza i interpretacja tekstów)
Liczba godzin	12

Przedmiot	CZYTELNICTWO DZIECI I MŁODZIEŻY
Prowadzący	Dr Dorota Grabowska
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Celem zajęć jest prześledzenie najważniejszych tendencji występujących w czytelnictwie dzieci i młodzieży.
Dłuższy opis	Omawiane zagadnienia: ▪ Doprecyzowanie pojęć związanych z czytelnictwem (czytanie, czytelnictwo, zainteresowania czytelnicze, gusty czytelnicze, rzeczywiste czytelnictwo). ▪ Kształtowanie się zainteresowań czytelniczych w idealnym modelu. ▪ Ukazanie specyfiki technik badawczych (ankiety, wywiadu, obserwacji, testu, analizy statystycznej, analizy dokumentów, eksperymentów) w badaniu czytelnictwa dzieci i młodzieży. ▪ Czytelnictwo dzieci i młodzieży na podstawie aktualnych badań czytelniczych.
Literatura	▪ J. Brophy: <i>Motywowanie uczniów do nauki</i>. Warszawa 2004. ▪ C. Clark: <i>Children's and Young People's Reading. A school study conducted by the National Literacy Trust's annual survey</i>. London 2010. ▪ <i>Literacy Instruction for Adolescents. Research based Practice</i>. New York 2009. ▪ <i>Psychologia rozwoju człowieka. Charakterystyka życia człowieka</i>. Warszaw 2006. ▪ J. Wojciechowski: <i>Czytelnictwo</i>. Wyd. 4. Kraków 1994. ▪ <i>Wokół mediów ery Web 2.0</i>. Warszawa 2010. ▪ Z. Zasacka: <i>Czytelnictwo dzieci i młodzieży</i>. Warszawa 2014.

Opisy przedmiotów

Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ zdobycie, pogłębienie i aktualizacja wiedzy o współczesnych tendencjach w czytelnictwie dzieci i młodzieży Umiejętności: ▪ umiejętność charakteryzowania zainteresowań czytelniczych w poszczególnych fazach rozwoju dziecka i nastolatka, ▪ umiejętność doboru techniki badawczej stosownie do określonej grupy wiekowej, ▪ zdolność wskazywania i unikania najczęściej popełnianych błędów w kwestionariuszach ankiet Kompetencje społeczne: ▪ umiejętność inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób w zakresie nabytych kompetencji, ▪ współdziałanie w grupie, ▪ umiejętność określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.
Metody i kryteria oceniania	aktywność na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	▪ przypomnienie i doprecyzowanie pojęć ważnych w czytelnictwie: czytelnictwo, czytanie, zainteresowania czytelnicze, gusty czytelnicze, zainteresowania czytelnicze, inicjacja czytelnicza, inicjacja literacka) ▪ omówienie kształtowania się zainteresowań czytelniczych w idealnym modelu ▪ odwołanie się do aktualnych badań czytelniczych dotyczących dzieci i młodzieży, zwrócenie uwagi na najważniejsze tendencje i wykorzystane narzędzia do badań
Metody dydaktyczne	▪ wykład konwersatoryjny, ▪ prezentacja multimedialna, ▪ dyskusja
Liczba godzin	4

Opisy przedmiotów

Przedmiot	FANTASY I FANTASTYKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
Prowadzący	Mgr Anna Czernow
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Przedmiotem zajęć jest historia oraz teoria fantastycznego nurtu w literaturze dla niedorostłych odbiorców ze szczególnym uwzględnieniem literatury fantasy. W zakres tak zarysowanego tematu wchodzi zagadnienia dotyczące rozwoju fantastyki w kontekście rozwoju literatury dla dzieci i młodzieży oraz najważniejsze koncepcje teoretyczne dotyczące fantastyki dla młodych. Dokonując analizy i interpretacji wybranych utworów z uwzględnieniem kontekstu filozoficznego, antropologicznego i estetycznego, odpowiemy na pytanie o szczególną poetykę literatury fantastycznej oraz określimy jej funkcję i znaczenie w obrębie literatury dla dzieci i młodzieży.
Dłuższy opis	Fantastyka przez długie lata kształtowała się poza głównym nurtem literatury ogólnej, pozostając na marginesie kultury wysokiej. Jednocześnie od zawsze zdaje się wykazywać mocny potencjał aktywizacji czytelników, co widać zwłaszcza w badaniach czytelnictwa młodych. Jej związki z literaturą dla niedorostłych odbiorców mają skomplikowany charakter obejmujący zarówno kwestie genezy, jak i poetyki, co uwidocznia się w zjawiskach takich jak crossover fiction oraz fanfiction, wielość adresów odbiorczych i innych. W ramach zajęć omówione zostaną wszystkie te zjawiska, jak również podstawowe pojęcia z zakresu teorii fantastyki ułatwiające interpretację utworów z tego nurtu. Szczegółowym namysłem objęte zostaną zagadnienia dotyczące genezy fantastyki dla niedorostłych oraz jej historycznych związków z fantastyką ogólną, a także zjawiska dominujące w literaturze współczesnej, takie jak popularność serii J.K. Rowling o Harrym Potterze i jej kulturowe skutki, fenomen gotyckich romansów dla młodzieży spod znaku <i>Zmierzchu</i> S. Meyer oraz prężnie rozwijający się gatunek młodzieżowych dystopii literackich.
Literatura	Lektura obowiązkowa: ▪ J.R.R. Tolkien, <i>Hobbit czyli tam i z powrotem</i>, tłum. M. Skibniewska, wydanie dowolne ▪ E. Nesbit, <i>Pięciuro dzieci i coś</i>, tłum. I. Tuwim, wydanie dowolne ▪ J.K. Rowling, <i>Harry Potter i więzień Azkabanu</i>, tłum. A. Polkowski, wydanie dowolne ▪ S. Meyer, <i>Zmierzch</i>, tłum. J. Urban, wydanie dowolne ▪ S. Collins, <i>Igrzyska śmierci</i>, tłum. M. Hesko-Kołodzińska i P. Budkiewicz, wydanie dowolne Lektura dodatkowa:

Opisy przedmiotów

	▪ J.R.R. Tolkien, <i>Drużyna pierścienia</i>, tłum. M. Skibniewska, wydanie dowolne ▪ C.S. Lewis, <i>Lew, czarownica i stara szafa</i>, tłum. A. Polkowski, wydanie dowolne ▪ U. Le Guin, <i>Czarnoksiężnik z Archipelagu</i>, tłum. S. Barańczak, wydanie dowolne ▪ P.L. Travers, <i>Mary Poppins</i>, tłum. I. Tuwim, wydanie dowolne ▪ J. Brzechwa, <i>Akademia pana Kleksa</i>, wydanie dowolne ▪ M. Kruger, <i>Karolcia</i>, wydanie dowolne ▪ M. Szczygielski, <i>Czarownica piętro niżej</i>, Warszawa 2013 ▪ J.K. Rowling, pozostałe tomy z serii o Harrym Potterze, tłum. A. Polkowski, wydanie dowolne ▪ S. Meyer, pozostałe tomy z serii <i>Zmierzch</i>, wydanie dowolne ▪ C. Clare, <i>Miasto kości</i>, tłum. A. Reszka, wydanie dowolne ▪ S. Elfgrén, M. Strandberg, <i>Krąg</i>, tłum. P. Włóczyk, Warszawa 2012 ▪ M. Melin, <i>Chłopak z lasu</i>, tłum. A. Stróżyk, Poznań 2016 ▪ J.S. Le Fanu, <i>Carmilla</i>, tłum. dowolne, wydanie dowolne ▪ B. Stocker, <i>Drakula</i>, tłum. dowolne, wydanie dowolne ▪ A. Rice, <i>Wywiad z wampirem</i>, tłum. T. Olszewski, wydanie dowolne ▪ S. Collins, pozostałe tomy z serii <i>Igrzyska śmierci</i>, tłum. M. Hesko-Kołodzińska i P. Budkiewicz, wydanie dowolne ▪ V. Roth, <i>Niezgodna</i>, tłum. D. Zych, wydanie dowolne ▪ J. Dashner, <i>Więzień labiryntu</i>, tłum. Ł. Dunajski, wydanie dowolne Lista lektur może ulec niewielkim zmianom w zależności od preferencji zgłaszanych przez słuchaczy.
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ poznanie genezy współczesnej fantastyki czytanej przez dzieci i młodzież, ▪ zdobycie wiedzy na temat tendencji rozwojowych fantastycznego nurtu literatury dla dzieci i młodzieży Umiejętności: ▪ umiejętność analizy i interpretacji utworów fantastycznych z uwzględnieniem specyfiki zainteresowań dzieci i młodzieży, ▪ zdolność oceny nowych zjawisk literackich związanych z fantastyką Kompetencje społeczne: ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami

Opisy przedmiotów

Metody i kryteria oceniania	ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność) (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	1. Historia fantastyki dla młodych odbiorców. 2. Teoria fantastyki dla młodych odbiorców – podstawowe zagadnienia, terminy i definicje. 3. Popularność fantastyki wśród niedorosłych czytelników – badania czytelnictwa. 4. Fantastyka dla najmłodszych – dziedzictwo Edith Nesbit. 5. Fenomen serii o Harrym Potterze. 6. Gotycki romans dla młodzieży, jego geneza, przyczyny popularności, potencjał interpretacyjny. 7. Dystopie dla młodzieży – co fantastyka mówi o dzisiejszym świecie?
Metody dydaktyczne	▪ elementy wykładu – 30% ▪ elementy dyskusji – 70%
Liczba godzin	10

Przedmiot	INTERNET JAKO TEKST KULTURY
Prowadzący	Mgr Anna Mik
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Internet bardzo często jest przedstawiany jako źródło zagrożeń dla literatury i czytelnictwa wśród niedorosłych odbiorców. Jednak przestrzeń wirtualna, wbrew temu powszechnemu przekonaniu, nieustannie wchodzi z literaturą w intermedialne relacje, które w wielu przypadkach nie zagrażają, a wręcz przeciwnie, wspomagają jej promowanie – czy to poszczególnych dzieł literackich, czy też czytelnictwa w ogóle. Na zajęciach postaramy się przyjrzeć tej transmedialnej kombinacji, ze szczególnym uwzględnieniem obecności Internetu w świecie młodych czytelników.
Dłuższy opis	Nieustannie pozostając w szeroko pojmowanej tematyce Internetu, postaramy się znaleźć jak najwięcej powiązań pomiędzy przestrzenią wirtualną a literaturą dziecięcą i młodzieżową. Na pierwszych zajęciach przyjrzemy się, w jaki sposób wybrane dzieła zostały zaadaptowane przez Internet – zarówno przez ich pierwotnych twórców (portal Pottermore), jak i fanów (fanfiction) – których historia jest kontynuowana. Drugie spotkanie zostanie poświęcone literaturze tworzonej w Internecie oraz nowym

Opisy przedmiotów

	formom literackim, takim jak m.in. hipertekst. Ostatnie zajęcia zostaną przeznaczone na poznanie sposobów promowania literatury dziecięcej i młodzieżowej w Internecie (portale społecznościowe, vlogi, blogi). Celem zajęć będzie przedstawienie obszarów wspólnych dla obu tych środków kulturowego przekazu i zastanowienie się, jakie perspektywy stwarza Internet w przypadku obcowania z literaturą dziecięcą i młodzieżową.
Literatura	▪ portal Pottermore ▪ przegląd wybranych stron fanfiction ▪ literatura w mediach społecznościowych ▪ przegląd wybranych kanałów YouTube ▪ przegląd wybranych blogów, portali internetowych
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ Uporządkowanie wiadomości dotyczących Internetu i jego funkcjonowania w kulturze dla najmłodszych. Umiejętności: ▪ Zdolność czytania tekstów literackich zaadaptowanych w Internecie jako hiperteksty. ▪ Umiejętność wyszczególniania nieoczywistych tekstów literackich w przestrzeni internetowej (np. twitteratury). ▪ Umiejętność promowania literatury i kultury dziecięcej w Internecie. Kompetencje społeczne: ▪ Otwarcie się na nowe sposoby promowania kultury związane z szybko rozwijającą się technologią. ▪ Zdolność wchodzenia w intermedialne relacje w obszarze kultury rozwijającej się w Internecie i aktywnego udziału w życiu wirtualnym. ▪ Umiejętność właściwego oceniania nowych zjawisk związanych z kulturą popularną, dziecięcą i młodzieżową funkcjonującą w Internecie.
Metody i kryteria oceniania	aktywny udział w dyskusji (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	▪ Literatura w Internecie ▪ Literatura internetowa ▪ Sposoby promowania literatury dziecięcej w przestrzeni wirtualnej
Metody dydaktyczne	wykład połączony z dyskusją
Liczba godzin	6

Opisy przedmiotów

Przedmiot	KLASYKA POZA STEREOTYPAMI
Prowadzący	Mgr Maciej Skowera
Rodzaj przedmiotu	wykład
Założenia	Podstawowa orientacja w tekstach powszechnej literatury dziecięcej od II połowy XIX wieku
Skrócony opis zajęć	Przedmiotem zajęć jest interpretacja klasycznych utworów literatury dziecięcej oraz ich przeróbek z perspektywy współczesnych kierunków badawczych i współczesnej wiedzy historycznoliterackiej. Omówione będą m.in.: a. Zagadnienia klasyki i kanonu literatury dziecięcej; b. Nieszablonowe sposoby lektury klasyki literatury dziecięcej; c. Dorosły odbiorca wobec klasyki literatury dziecięcej; d. Przeróbki klasyki literatury dziecięcej; e. Klasyka literatury dziecięcej jako wzór, model, matryca, źródło obrazów archetypicznych – powtórzenia i negacje.
Dłuższy opis	Przedmiotem zajęć jest interpretacja klasycznych utworów literatury dziecięcej oraz ich przeróbek z perspektywy współczesnych kierunków badawczych i współczesnej wiedzy historycznoliterackiej. Omówione będą m.in.: a. Zagadnienia klasyki i kanonu literatury dziecięcej (czym są klasyka i kanon? Czy w ogóle istnieją? Co to znaczy, że utwór jest „klasyczny”? Czy istnieje polska klasyka dziecięca?); b. Nieszablonowe sposoby lektury klasyki literatury dziecięcej; c. Dorosły odbiorca wobec klasyki literatury dziecięcej; d. Przeróbki klasyki literatury dziecięcej (pojęcia adaptacji, kontynuacji, rewingu itp.; stałość i zmienność elementów oryginalnych); e. Klasyka literatury dziecięcej jako wzór, model, matryca, źródło obrazów archetypicznych – powtórzenia i negacje (jak współcześni autorzy/autorki literatury dziecięcej i literatury dla dorosłych odwołują się do klasyki dziecięcej i z jakich powodów to czynią?).
Literatura	▪ L. Carroll, <i>Przygody Alicji w Krainie Czarów</i>, przeł. i wstępem opatrz. M. Słomczyński – wyd. dowolne; ▪ Ch. Miéville, <i>LonNiedyn</i>, przeł. G. Komerski, Warszawa 2009; ▪ A. Sapkowski, <i>Złote popołudnie</i>, [w:] tegoż, <i>Coś się kończy, coś się zaczyna</i>, Warszawa 2000; ▪ L.F. Baum, <i>Czarnoksiężnik ze Szmaragdowego Grodu</i>, przeł. S. Wortman, wyd. dowolne; ▪ G. Maguire, <i>Wicked. Życie i czasy Złej Czarownicy z Zachodu</i>, przeł. M. Wyrwas-Wiśniewska, Kraków 2010; ▪ J.M. Barrie, <i>Piotruś Pan i Wendy</i>, przeł. M. Rusinek, wyd. dowolne lub <i>Przygody Piotrusia Pana</i>, przeł. M. Słomczyński, wyd. dowolne; ▪ G. McCaughrean, <i>Piotruś Pan w czerwieni</i>, przeł. M. Rusinek, Kraków 2006;

Opisy przedmiotów

	▪ S. Lewis, <i>Lew, czarownica i stara szafa</i>, przeł. A. Polkowski, wyd. dowolne; ▪ S. Lewis, <i>Ostatnia bitwa</i>, przeł. A. Polkowski, wyd. dowolne; ▪ N. Gaiman, <i>Problem Zuzanny</i>, w: tegoż, <i>Rzeczy ulotne. Cuda i zmyślenia</i>, przeł. P. Braiter, Warszawa 2006; ▪ M. E. Smith, <i>Zabawa w Narnię</i>, w: tenże, <i>Zew Aslana. Chrześcijańska droga do Narnii</i>, przeł. J. Wolak, Kraków 2006; Do wyboru dwie z trzech propozycji (do uzgodnienia z grupą): ▪ L. Grossman, <i>Czarodzieje</i>, przeł. M. Wyrwas-Wiśniewska, Katowice 2010; ▪ N. Gaiman, <i>Ocean na końcu drogi</i>, przeł. P. Braiter, Warszawa 2013; ▪ C.M. Valente, <i>O pewnej dziewczynce i jej podróży wokół Krainy Czarów na okręcie własnoręcznie wykonanym</i>, przeł. K. Socha-Duśko, Kraków 2015.
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ pogłębienie wiedzy i refleksji o procesach rozwojowych literatury dziecięcej; ▪ zdobycie wiedzy o współczesnych metodach interpretacji tekstów literatury dziecięcej; ▪ zdobycie, pogłębienie i aktualizacja wiedzy o najnowszej literaturze dziecięcej oraz o kontynuacjach, adaptacjach i przeróbkach klasyki. Umiejętności: ▪ umiejętność stosowania nowoczesnych narzędzi badawczych do interpretacji utworów klasycznych; ▪ rozumienie źródła różnorodności odczytań tekstów literackich. Kompetencje społeczne: ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie; ▪ zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami.
Metody i kryteria oceniania	obecność (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	1. Czym jest (i czy istnieje) klasyka literatury dziecięcej? 2. Alicja w Krainie Interpretacji. 3. Oz – kraina dzieciństwa czy imperium dorosłych? 4. Piotruś Pan, dzieciństwo i dorosłość. 5. Różne Narnie. 6. Po co nam klasyka? Powtórzenia i negacje.
Metody dydaktyczne	▪ Wykład ▪ Dyskusja ▪ Analiza tekstu literackiego ▪ Prezentacja kontekstów
Liczba godzin	12

Opisy przedmiotów

Przedmiot	KSIĄŻKA DZIECIĘCA POŚRÓD INNYCH MEDIÓW. E-KSIĄŻKI DLA DZIECI. KSIĄŻKA DZIECIĘCA W KULTURZE WSPÓŁCZESNEJ
Prowadzący	Dr Michał Zając
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	Podstawowa wiedza na temat nowoczesnych technologii komunikacyjnych (wcześniejszy kontakt z laptopem, smartfonem i tabletem oraz podstawowymi programami i aplikacjami).
Skrócony opis zajęć	W trakcie zajęć podejmowana jest tematyka najnowszych technologii komunikacyjnych w kontekście ich związków z książką i literaturą dla dzieci. Prezentowane i omawiane będą najnowsze produkty tego rodzaju, jak również zjawiska czytelnicze związane z ich wykorzystywaniem.
Dłuższy opis	Cykl wykładów i zajęć konwersatoryjnych poświęconych, z jednej strony, nowym modelom korzystania z mediów przez niedorosłych, z drugiej zaś – nowym, elektronicznym paraksiążkowym formatom przygotowywanym dla zaspokajania potrzeby nowej generacji czytelników. Omówione zostaną pojęcia: konwergencja mediów, transtekst, „cyfrowi tubylcy”, „cyfrowi imigranci”, netgeneracja, kultura 2.0. Na zajęciach zostanie wprowadzony i zilustrowany przykładami koncept „książki konwergencyjnej”, produktu wydawniczego przeznaczonego dla młodszych nastolatków, opartego na tradycyjnej książce, poszerzonego jednak o komponenty niedrukowane. Zostaną zaprezentowane i omówione tzw. aplikacje książkowe na iPad. Poruszone zostanie tematyka książki elektronicznej oraz sprzętu niezbędnego do jej odczytywania – tzw. readery – czytniki (np. Kindle), tablety (np. Ipad), netbooki.
Literatura	▪ M. Zając, <i>Od Produktu Totalnego do książki konwergencyjnej. Związki książki dla dzieci i młodzieży z innymi mediami</i> [w:] <i>Współczesne oblicza komunikacji i informacji</i>, red. E. Głowacka, M. Kowalska, P. Krysiński, Toruń 2014, s. 313-322. ▪ M. Zając, <i>Przestarzały jak e-book? Nowoczesny jak t-book?</i> "Notes Wydawniczy" 8/2013. ▪ M. Zając, <i>Książka konwergencyjna?</i> „Świat Książki Dziecięcej” dodatek do „Poradnika Bibliotekarza”, 2/2008, s. 5. ▪ M. Zając, <i>Książka dziecięca – w stronę konwergencji mediów</i> [w:] <i>Biblioteka, książka, informacja, internet</i>, red. Z. Osiński, Lublin 2010, s. 101-113.
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ pogłębienie wiedzy na temat miejsca książki tradycyjnej pośród tzw. nowych mediów, ▪ zdobycie wiedzy na temat trendów rozwojowych książki internetowej.

Opisy przedmiotów

	Umiejętności: ▪ rozumienie i umiejętność praktycznego stosowania podstawowych pojęć związanych z nowymi zjawiskami związanymi z modelami korzystania niedorostłych z mediów, ▪ znajomość i umiejętność wykorzystywania w pracy z dziećmi i młodzieżą najnowszych tendencji związanych z e-książką dla dzieci i młodzieży. Kompetencje społeczne: ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej.
Metody i kryteria oceniania	poziom aktywności wykazywany na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	▪ e-czytelnictwo dzieci i młodzieży ▪ rynek e-booków dla dzieci i młodzieży ▪ e-booki dla dzieci: historia i sytuacja obecna ▪ książka konwergencyjna: definicja, porównanie z „produktem totalnym” ▪ aplikacje książkowe (<i>book apps</i>) dla dzieci – przegląd produktów
Metody dydaktyczne	prelekcja, prezentacja multimedialna, dyskusja
Liczba godzin	4

Przedmiot	LITERATURA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – PRZEDMIOT I METODY BADAŃ
Prowadzący	Prof. Grzegorz Leszczyński
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Założenia	Słuchacz studiów podyplomowych ma wstępną wiedzę na temat swoistości i kierunków rozwoju literatury dla dzieci i młodzieży
Skrócony opis zajęć	Zajęcia wprowadzają w problematykę badań literatury dla dzieci i młodzieży, metodologii, opisują podstawowe narzędzia interpretacyjne, sytuują literaturę dla dzieci i młodzieży na tle kultury wysokiej i popularnej.
Dłuższy opis	Zajęcia poświęcone będą następującym zagadnieniom: - problem konstrukt dziecka, dzieciństwa i dorosłego w kulturze - wpływ konstrukt dziecka i dzieciństwa na przekształcenia literatury dla dzieci i młodzieży - dawniejsze i współczesne metody badań literatury i książki dziecięcej

Opisy przedmiotów

	Uczestnicy poznają wybrane metodologie badań literatury dla dzieci i młodzieży, warsztat pracy naukowej, zyskują umiejętność oceny trafności wybranej metody interpretacyjnej. Poznają zasadnicze pojęcia związane z opisem, interpretacją i oceną utworu literackiego, a także książki jako przedmiotu.
Literatura	- <i>Wprowadzenie do badań nad dzieciństwem</i>, oprac. M. J. Kehily, przekł. M. Kościelniak, Warszawa 2008 - P. Ariés, <i>Historia dzieciństwa. Dziecko i rodzina w dawnych czasach</i>, Gdańsk 1995 - A. Baluch, <i>Archetypy literatury dziecięcej</i>, Kraków 1992 - J. Cieślowski, <i>Literatura osobna</i>, Warszawa 1985 - W. Kostecka, <i>Tajemnica księgi. Tropami współczesnej fantastyki dla dzieci i młodzieży</i>, Warszawa 2010 - G. Lasoń-Kochańska, <i>Gender w literaturze dla dzieci i młodzieży</i>, Słupsk 2012 - G. Leszczyński, <i>Kulturowy obraz dziecka i dzieciństwa w literaturze drugiej połowy XIX i w XX w.</i>, Warszawa 2006 - P. Péju, <i>Dziewczynka w baśniowym lesie</i>, Warszawa 2008 - R. Waksmund, <i>Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej</i>. Wrocław 2000 - V. Wróblewska, <i>Przemiany gatunkowe polskiej baśni literackiej XIX i XX w.</i>, Toruń 2003 - K. Slany, <i>Groza w literaturze dziecięcej. Od Grimmów do Gaimana</i>, Kraków 2016 - <i>Dzieci</i>. Wybór, opracowanie i red. M. Janion i S. Chwin, t. 1-2, Gdańsk 1988 (Transgresje V)
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ zróżnicowanie dawnych i współczesnych metod interpretacji książki dziecięcej; ▪ zakres merytoryczny i pojęciowy nauki o książce dziecięcej; Umiejętności: ▪ stosowanie właściwych pojęć interpretacyjnych i opisowych; ▪ stosowanie i ocenianie doboru metod interpretacji literatury i książki dziecięcej; ▪ sytuowanie książki dla młodych odbiorców w kontekście kultury wysokiej i popularnej; Kompetencje społeczne: ▪ aktywne modelowanie kultury literackiej młodego pokolenia dzięki interpretacji kierunków rozwoju literatury i książki; ▪ kształtowanie postaw proczytelniczych niedorosłych odbiorców za sprawą trafnego doboru metod interpretacji zjawisk literackich.

Opisy przedmiotów

Metody i kryteria oceniania	Obecność na zajęciach i aktywność wyrażona udziałem w dyskusji (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	1. Swoistość metod badań literatury dziecięcej 2. Przedmiot badań. Literatura dla dzieci i młodzieży – płynność granic. Swoistość, osobność czy jedynie konwencja? 3. Utwór literacki z różnych perspektyw interpretacyjnych. Stosowane metody a eksponowane w dziele treści 4. Funkcje literatury dziecięcej 5. Literacki i kulturowy konstrukt dziecka i dzieciństwa
Metody dydaktyczne	Dyskusja swobodna i kierowana po kolejnych etapach wprowadzania słuchaczy w kolejne obszary problemowe.
Liczba godzin	4

Przedmiot	LITERATURA DLA MŁODYCH ODBIORCÓW JAKO LEKTURA SZKOLNA
Prowadzący	Mgr Anna Czernow
Rodzaj przedmiotu	Konwersatorium
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Przedmiotem zajęć jest porównanie dwóch perspektyw interpretacyjnych wybranych tekstów literackich dla dzieci i młodzieży: perspektywy naukowej (wykorzystującej refleksję historyczno- oraz teoretycznoliteracką nad literaturą dla młodego odbiorcy) oraz edukacyjnej. Analizie i interpretacji zostaną poddane utwory będące lekturami szkolnymi na różnych poziomach edukacyjnych. Efektem zajęć będą wspólnie stworzone bazy pomysłów do scenariuszy lekcji języka polskiego oraz lekcji bibliotecznych.
Dłuższy opis	Na pierwszym i drugim etapie kształcenia szkolna lektura uczniów w całości składa się z tekstów z zakresu literatury dla dzieci i młodzieży. Zadaniem nauczyciela oraz bibliotekarza jest opracowanie i zastosowanie metod wykorzystania tej literatury jako narzędzia edukacyjnego. Celem zajęć jest ułatwienie tego zadania poprzez przybliżenie słuchaczom złożonego kontekstu historyczno- i teoretycznoliterackiego literatury dla niedorostłych, a także wybranych zagadnień z zakresu czytelnictwa i percepcji dzieci i młodzieży. Oprócz tego omówiona zostanie problematyka kanonu literackiego, jego potencjału ideologicznego oraz historycznych przemian, a także zagadnienie uwikłania w kontekst historyczny utworów chętnie postrzeganych jako uniwersalne. Stałym punktem odniesienia dla tak nakreślonych zagadnień będzie obowiązująca obecnie w szkołach podstawa programowa dotycząca nauczania języka polskiego i literatury.

Literatura	Lektura obowiązkowa: ▪ R. Kosik, <i>Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi</i>, Warszawa 2004; ▪ R. Kipling, <i>Księga dżungli</i>, tłum. F. Mirandola, wydanie dowolne; ▪ N. Gaiman, <i>Księga cmentarna</i>, tłum. P. Braiter, wydanie dowolne; ▪ L.M. Montgomery, <i>Ania z Zielonego Wzgórza</i>, tłum. dowolne, wydanie dowolne; ▪ A. Lindgren, <i>Dzieci z Bullerbyn</i>, tłum. I. Szuch-Wyszomirska, wydanie dowolne; ▪ C.S. Lewis, <i>Lew, czarownica i stara szafa</i>, tłum. A. Polkowski, wydanie dowolne; ▪ J.J. Sempe i R. Goscinny, <i>Mikolajek i inne chłopaki</i>, tłum. B. Grzegorzewska, wydanie dowolne; ▪ M. Wicha, <i>Klara. Słowo na "Szy"</i>, Warszawa 2012; ▪ H. Sienkiewicz, <i>W pustyni i w puszczy</i>, wydanie dowolne; ▪ M. Szczygielski, <i>Teatr niewidzialnych dzieci</i>, Warszawa 2016. Lista lektur może ulec zmianie w porozumieniu ze słuchaczami.
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ zdobycie i pogłębienie, a także praktyczne zastosowanie wiedzy na temat instrumentów naukowych i edukacyjnych w analizie lektur szkolnych Umiejętności: ▪ umiejętność prowadzenia dyskusji na poziomie szkolnym na temat perspektyw i koncepcji interpretacji utworu literackiego, ▪ umiejętność stosowania perspektywy naukowej oraz edukacyjnej w analizie i interpretacji utworu literackiego Kompetencje społeczne: ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej.
Metody i kryteria oceniania	ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność) (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	1. Kanon literacki – historia i teraźniejszość. 2. Podstawa programowa w zakresie nauczania języka polskiego na pierwszym i drugim etapie kształcenia. 3. Lista lektur – wady i zalety. 4. Problem starzenia się listy lektur. 5. <i>W pustyni i w puszczy</i> Sienkiewicza – literatura dla młodych jako przedmiot debaty publicznej.
Metody dydaktyczne	▪ elementy wykładu – 30% ▪ elementy dyskusji – 70%
Liczba godzin	10

Opisy przedmiotów

Przedmiot	NAJNOWSZE TENDENCJE ROZWOJOWE ŚWIATOWEJ LITERATURY DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
Prowadzący	Mgr Katarzyna Domańska
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Zajęcia konwersacyjne mające za zadanie zaprezentować i poddać dyskusji przykłady współczesnych trendów i tendencji rozwojowych w książce dziecięcej na świecie i ich odzwierciedlenia na rodzimym rynku książki. Dadzą możliwość spojrzenia na omawiane kwestie „okiem wydawcy”.
Dłuższy opis	Zajęcia mają na celu prezentację ciekawych i reprezentatywnych pozycji z najnowszej światowej i polskiej literatury dziecięcej, refleksję nad kondycją polskiej książki dla dzieci i młodzieży oraz zainicjowanie dyskusji nad wybranymi zjawiskami i trendami, które dają się z niej wyodrębnić. Tematy zajęć: 1. Wydawca – między misją a komercją ▪ Era ilustrowanych książek non-fiction ▪ Kolorowanki, antykolorowanki i książki aktywnościowe dla dzieci i dorosłych – wady i zalety ▪ Skąd się wzięła moda na reprinty ▪ Przepis na bestseller 2. Jak zdobyć czytelnika? ▪ <i>Silent books</i> jako wstęp do literatury ▪ Książki typu <i>pop-up</i> – edytorska magia ▪ Picturebooki – początki, twórcy, arcydzieła zagraniczne i polskie (z dwóch stuleci)
Literatura	Wybrane przykłady współczesnych pozycji z polskiej i zagranicznej literatury dziecięcej. Lista zawiera przykłady książek, o których będziemy rozmawiać (podzielone wg omawianych tematów) i może ulec modyfikacji: ▪ N. Kucharska, <i>Podróż dookoła świata. Północ-południe. Wschód-zachód</i>, Nasza Księgarnia 2016 ▪ A. i D. Mizielińscy, <i>Mapy</i>, Dwie Siostry 2012 ▪ M. Strzałkowska, <i>Dawniej czyli drzewiej</i>, Bajka 2015 ▪ A. Królak, <i>Wytwórnik domowy</i>, Wytwórnia 2013 ▪ J. Basford, <i>Tajemny ogród</i>, Nasza Księgarnia 2016 ▪ K. Smith, <i>Zniszcz ten dziennik</i>, K.E.Liber 2013 ▪ Wznowienia klasyki z serii: „Muzeum książki dziecięcej poleca” wyd. Muza, „Mistrzowie Ilustracji” wyd. Dwie Siostry, „Poczytaj mi mamol!” wyd. Nasza Księgarnia

Opisy przedmiotów

	▪ A. i D. Mizielińscy, <i>Miasteczko Mamoko</i>, Dwie Siostry 2010 ▪ B. Rodriguez, <i>Złodziej kury</i>, Zakamarki 2015 ▪ K. Thé Tjong, <i>Gdzie jest tort?</i>, EneDueRabe 2012 ▪ Książki typu <i>pop-up</i> autorstwa takich twórców jak: R. Sabuda, D. Carter i in. ▪ Książki obrazkowe twórców zagranicznych takich jak: A. Becker, P. Brown, E. Carle, J. Donaldson, O. Jeffers, J. Klassen, M. Sendak, S. Tan i in. ▪ Książki obrazkowe twórców krajowych: J. Bajtlik, I. Chmielewska, M. Hanulak, M. Ignerska, A. i D. Mizielińscy, M. Oklejak i in.
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ zdobycie wiedzy na temat współczesnych trendów w literaturze dziecięcej na świecie i w Polsce ▪ poznanie ciekawych nowości z kraju i zagranicy ▪ poznanie elementów rynku książki z punktu widzenia wydawcy Umiejętności: ▪ zdolność analitycznego spojrzenia na rynek książki dziecięcej ▪ zdolność rozpoznawania trendów i krytycznej refleksji nad nimi ▪ umiejętność oceny książki z punktu widzenia czytelnika i wydawcy Kompetencje społeczne: ▪ świadome uczestnictwo w rynku książki dziecięcej w roli czytelnika i konsumenta ▪ krytycznie podejście do współczesnej oferty rynku książki dla dziecka ▪ chęć dalszego samodzielnego badania literatury dla dzieci i młodzieży i rozszerzania wiedzy na jej temat
Metody i kryteria oceniania	Podstawą zaliczenia (bez oceny) jest aktywny udział w zajęciach, a także grupowe wykonanie zadania z omawianego zakresu.
Zakres tematów	1. Wydawca – między misją a komercją ▪ Era ilustrowanych książek non-fiction ▪ Kolorowanki, antykolorowanki i książki aktywnościowe dla dzieci i dorosłych – wady i zalety ▪ Skąd się wzięła moda na reprinty ▪ Przepis na bestseller 2. Jak zdobyć czytelnika? ▪ <i>Silent books</i> jako wstęp do literatury ▪ Książki typu <i>pop-up</i> – edytorska magia ▪ Picturebooki – początki, twórcy, arcydzieła zagraniczne i polskie (z dwóch stuleci)
Metody dydaktyczne	Zajęcia oparte na dyskusji i pracy w grupach
Liczba godzin	4

Opisy przedmiotów

Przedmiot	PEDAGOGIKA ZABAWY W PRACY Z KSIĄŻKĄ
Prowadzący	Mgr Katarzyna Domańska
Rodzaj przedmiotu	warsztaty
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Zajęcia warsztatowe prowadzone metodami aktywizującymi. W części teoretycznej przedstawiony zostanie zarys teorii i główne założenia pedagogiki zabawy i metody KLANZY. Na warsztatach każdy uczestnik będzie miał okazję poznać (i doświadczyć) zaczerpniętych z nich wybranych technik animacji dziecięcego czytelnictwa i metod przydatnych w pracy z książką. Sprzyjają one ożywieniu kontaktów w grupie, inicjują wymianę opinii czytelników o książce, ułatwiają zbudowanie przestrzeni do rozmowy o emocjach i doświadczeniach czytelnicznych.
Dłuższy opis	Zajęcia mają na celu: ▪ zapoznanie słuchaczy z teorią oraz wybranymi metodami z repertuaru pedagogiki zabawy przydatnymi w pracy bibliotekarza, nauczyciela, animatora społeczno-kulturalnego, ▪ zaprezentowanie technik pracy z dziećmi oswojających je z książką, ukazujących przyjemność z obcowania z nią i wprowadzających w świat literatury, ▪ przekazanie doświadczeń kreatywnych bibliotekarzy i animatorów kultury w zakresie umożliwiania i ułatwiania dialogu dziecka z tekstem literackim, ▪ przygotowanie słuchaczy do samodzielnego projektowania, organizowania i prowadzenia zajęć czytelniczych z wykorzystaniem metod pedagogiki zabawy, ▪ wypracowanie umiejętności doboru metod pedagogiki zabawy do charakteru zadań animacyjnych i do pracy z książką, ▪ przygotowanie słuchaczy do poszerzania własnej wiedzy i umiejętności w oparciu o wskazaną literaturę z omawianego obszaru.
Literatura	▪ E. Kędzior-Niczyporuk (red.), <i>Wprowadzenie do pedagogiki zabawy</i>, Wyd. KLANZA, Lublin 1998. ▪ E. Kędzior-Niczyporuk (red.), <i>Pedagogika zabawy w edukacji kulturalnej</i>, Wyd. KLANZA, Lublin 2006. ▪ E. Kędzior-Niczyporuk (red.), <i>O metodzie KLANZY. Teoria i praktyka</i>, Wyd. KLANZA, Lublin 2010. ▪ J. Papużyńska, G. Walczewska-Klimczak (red.), <i>Animacja czytelnictwa dziecięcego. Koncepcje – Doświadczenia – Postulaty</i>, Książnica Płocka, Płock 2004. ▪ D. Świerczyńska-Jelonek, G. Walczewska-Klimczak, <i>Dziecko w dialogu z tekstem literackim</i>, ORE, Warszawa 2015.

Opisy przedmiotów

Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ zdobycie wiedzy na temat założeń pedagogiki zabawy, ▪ poznanie metod rozwoju postaw proczytelniczych dzieci, ▪ poznanie efektów przykładowych działań eksperymentalnych w tym zakresie. Umiejętności: ▪ zdolność twórczego postrzegania literatury dla dzieci jako użytecznego narzędzia w pracy z dzieckiem ważnego dla jego wielostronnego rozwoju, ▪ umiejętność rozpoznawania i praktycznego stosowania różnych form i metod pedagogiki zabawy, ▪ umiejętność przygotowania i przeprowadzenia zajęć stosownie do planowanych efektów (m.in. popularyzacja twórczości konkretnego pisarza; integracja; wzmocnienie twórczego potencjału grupy; różne sposoby rozwiązywania problemów na przykładzie konkretnych sytuacji fabularnych). Kompetencje społeczne: ▪ umiejętność inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób w zakresie nabytych kompetencji, ▪ współdziałanie w grupie, ▪ umiejętność określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.
Metody i kryteria oceniania	Podstawą zaliczenia (bez oceny) jest aktywny udział w zajęciach, a także przygotowanie aktywności wokół wybranej książki dla dzieci z wykorzystaniem metod pedagogiki zabawy.
Zakres tematów	1. Część teoretyczna • Wstęp do teorii metody KLANZY i pedagogiki zabawy; • Jak zachęcić niechętnych i nie przestraszyć strachliwych – metody pedagogiki zabawy w służbie promocji czytelnictwa 2. Część warsztatowa – praktyczne zastosowanie wybranych technik animacji dziecięcego czytelnictwa inspirowanych metodami pedagogiki zabawy • Szybki kurs książkotwórcy – książka w świecie znaczeń dziecka; • Baśnie są w nas i wokół nas – storytelling stosowany • Wodotryski, czyli teatr światła i cienia
Metody dydaktyczne	Zajęcia warsztatowe prowadzone metodami aktywizującymi.
Liczba godzin	8

Opisy przedmiotów

Przedmiot	PRACA Z CZYTELNIKIEM W BIBLIOTECE
Prowadzący	Dr Dorota Grabowska
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Zajęcia mają na celu przedstawienie form (indywidualnych, pogłądowych, zespołowych, zbiorowych) i metod (podających, problemowych, programowanych, eksponujących, praktycznych) stosowanych w pracy z czytelnikiem dziecięcym. Wśród typowych działań omówione zostaną: głośne czytanie, opowiadanie, booktalking, spotkania autorskie itp.
Dłuższy opis	Zajęcia mają na celu ukazanie specyfiki pracy z czytelnikiem dziecięcym i młodzieżowym w bibliotece. Realizowane zagadnienia: ▪ Klasyfikacja form i metod, ▪ Działania podejmowane w bibliotekach dziecięcych i ukierunkowanych na młodzież, ▪ Ukazanie powiązania działalności bibliotek młodzieżowych z koncepcją Biblioteki 2.0. ▪ Zilustrowanie konkretnymi przykładami rozwiązań, zaczerpniętymi z działalności bibliotek na świecie i w Polsce. ▪ Zapoznanie z wybranymi metodami aktywizującymi (projekt, lista pytań, studium przypadku, burza mózgów, gry integracyjne, drama itp.).
Literatura	▪ <i>Animacja czytelnictwa dziecięcego</i>. Płock 2004. ▪ <i>Biblioteki dla młodych klientów – scenariusz</i>. Bertelsman [2005]. ▪ Grabowska D.: <i>Metody aktywizujące w pracy nauczyciela bibliotekarza</i>. W: <i>Bibliologia, biblioteki, bibliotekarze</i>. Warszawa 2005, s. 149-161. ▪ Grabowska D.: <i>Metody pracy z czytelnikiem dziecięcym w świetle międzynarodowych wytycznych</i>. W: <i>Biblioteki w systemie kultury jednoczącej się Europy</i>. Warszawa 2007, s. 177-190. ▪ Grabowska D.: <i>Projekt jako metoda godna polecenia dla bibliotekarzy</i>. W: <i>Książka, biblioteka, informacja w kręgu kultury i edukacji</i>. Warszawa 2008, s. 242-250. ▪ Papuzińska J.: <i>Biblioteki w służbie dzieciom</i>. W: <i>Biblioteka w otoczeniu społecznym</i>. Warszawa 2000, s. 52-77. ▪ Staniów B.: <i>Biblioteka szkolna dzisiaj</i>. Warszawa. 2012. ▪ Wojciechowski J.: <i>Praca z użytkownikiem w bibliotece</i>. Warszawa 2000. ▪ Zajac M.: <i>Biblioteki i młodzież „przyjaciele, wrogowie, nieznajomi”?</i> W: <i>Biblioteka w otoczeniu społecznym</i>. Warszawa 2000 s. 78-95.
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ poznanie nowoczesnych form i metod pracy z czytelnikiem dziecięcym i nastoletnim,

Opisy przedmiotów

	▪ zdobycie wiedzy na temat nowoczesnych projektów promocyjnych, ▪ zdobycie wiedzy o powiązaniu działań biblioteki z koncepcją Biblioteki 2.0, ▪ poznanie form i metod pracy z nastoletnim użytkownikiem bibliotek, w tym metod aktywizujących. Umiejętności: ▪ zdolność klasyfikacji różnego typu działań i przedsięwzięć realizowanych w ramach opracowanych w Polsce i w świecie nowoczesnych metod aktywizacji czytelniczej dzieci, ▪ umiejętność charakterystyki i oceny przydatności poszczególnych metod i form do pracy z określoną grupą użytkowników, ▪ umiejętność analizy wybranych projektów promocyjnych, ▪ umiejętność omówienia i stosowania typowych form pracy z młodzieżą, ▪ umiejętność przygotowania konspektu zajęć z myślą o nastoletnim użytkowniku biblioteki ▪ umiejętność pracy w zespole i odgrywania różnych ról; podejmowania i wyznaczania zadań; ▪ elementarne umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację działań pedagogicznych, umiejętności współpracy z innymi; Kompetencje społeczne: ▪ świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumienie potrzeby ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonywanie oceny własnych kompetencji i doskonalenie umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych; ▪ przekonanie o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; gotowość do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazywanie aktywności, podejmowanie trudu i odznaczanie się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych;
Metody i kryteria oceniania	aktywność na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	▪ przypomnienie najważniejszych pojęć: metodyka, forma, metoda, środki pracy, cele pracy; ▪ omówienie klasyfikacji form i metod pracy; ▪ przedstawienie metod problemowych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na metody aktywizujące (dyskusja, debata, burza mózgów, studium przypadku, lista pytań, projekt).
Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna, technika grup eksperckich
Liczba godzin	6

Opisy przedmiotów

Przedmiot	PROZA INICJACYJNA PRZEŁOMU XX I XXI W.: TRUDNY CZYTELNIK, TRUDNE TEMATY
Prowadzący	Dr Weronika Kostecka
Rodzaj przedmiotu	ćwiczenia
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Zajęcia dotyczą prozy inicjacyjnej poruszającej trudne tematy związane z okresem adolescencji, takich jak inność, samotność, konflikty w rodzinie i w grupie rówieśniczej, odkrywanie i kształtowanie swojej tożsamości, rozpoznawanie swojej seksualności itd.
Dłuższy opis	Celem zajęć jest przedstawienie trudnych tematów obecnych we współczesnej prozie inicjacyjnej oraz różnorodnych strategii ich poruszania. Wśród poruszanych zagadnień znajdują się m.in. takie kwestie jak: inność, obcość, samotność; choroba, niepełnosprawność, dysfunkcyjność; problemy okresu dorastania, budowanie własnej tożsamości; rozterki pierwszej miłości; problemy związane z seksualnością; trudna codzienność, trudne emocje; problemy rodzinne; konflikty w grupie rówieśniczej. Przegląd i analiza twórczości prozatorskiej ostatnich dwudziestu lat będą także próbą odpowiedzi na pytanie o literacki obraz młodego pokolenia, a więc o doświadczenia składające się na tożsamość pokoleniową, wyznawane wartości, odczuwane emocje, przyczyny rozterek.
Literatura	1. G. Gortat, <i>Szczury i wilki</i>, Warszawa 2009 R.J. Palacio, <i>Cud chłopak</i>, przeł. M. Olejniczak-Skarsgard, Warszawa 2014 Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): M. Haddon, <i>Dziwny przypadek psa nocną porą</i>, tłum. M. Grabowska, Warszawa 2004 K. Ryrych, <i>Wyspa mojej siostry</i>, Warszawa 2011 I. Landau, <i>Uszy do góry!</i>, Łódź 2011 A. Grabowski, <i>Zenek i mrówki</i>, Poznań 2011 2. T. Tryzna, <i>Panna Nikt</i>, Warszawa 1994 N. Osińska, <i>Fanfik</i>, Warszawa 2016 Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): J. Green, <i>Szukając Alaski</i>, tłum. A. Sak, Wrocław 2013 B. Ciwoniuk, <i>Musisz to komuś powiedzieć</i>, Łódź 2011 M. Fox, <i>Magda.doc</i>, Wrocław 1996 I. Pierelotkin, <i>10 minut rowerem</i>, Łódź 2011 H. Hassenmüller, <i>W sidłach anoreksji</i>, tłum. M. Dykier, Wrocław 2003 3. M.A. Marcel (O. Sawicka, D. Łukasińska), <i>Oro</i>, Warszawa 2012

Opisy przedmiotów

	G. Kujer, <i>Książka wszystkich rzeczy</i>, tłum J. Jędryas, Warszawa 2012 Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): T. Tryzna, <i>Panna Nikt</i>, Warszawa 1994 A. Kacprzyk, <i>Polowanie na niebieskie migdały</i>, Warszawa 2011 B. Stenka, <i>Masło przygodowe</i>, Łódź 2011 E. Zienkiewicz, <i>Pomyśl tylko życzenie</i>, Łódź 2012 4. S. Chbosky, <i>Charlie</i>, Warszawa 2012 M. Warda, <i>5 sekund do Io</i>, Poznań 2015 Dodatkowo (lektury nieobowiązkowe): E. Nowak, <i>Dane wrażliwe</i>, Warszawa 2011 R. Cormier, <i>Czekoladowa wojna</i>, tłum. Ch.Ł. Srokowski, Warszawa 2000 B. Ciwoniuk, <i>Musisz to komuś powiedzieć</i>, Łódź 2011 K. Szymeczko, <i>Czworo i kości</i>, Łódź 2011
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ pogłębienie wiedzy o współczesnej prozie inicjacyjnej, jej tendencjach rozwojowych i genezie tych tendencji, ▪ poznanie obecnych w literaturze dla dzieci i młodzieży tematów dyskusyjnych i kontrowersyjnych Umiejętności: ▪ rozwinięcie umiejętności interpretacji współczesnych utworów literackich kierowanych do dzieci i młodzieży, ▪ zdobycie argumentów do dyskusji z dziecięcymi i nastoletnimi czytelnikami o ukazanych w książkach trudnych problemach wieku dojrzewania Kompetencje społeczne: ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami.
Metody i kryteria oceniania	aktywny udział w dyskusji (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	▪ inność, obcość – niepełnosprawność umysłowa – niepełnosprawność fizyczna, choroba – odmienność narodowa i etniczna – odmienność wyznania ▪ seksualność, cielesność ▪ obraz rodziny ▪ grupa rówieśnicza; relacje
Metody dydaktyczne	Elementy wykładu, dyskusja
Liczba godzin	8

Opisy przedmiotów

Przedmiot	SEMINARIUM DYPLOMOWE
Prowadzący	Prof. UW Grzegorz Leszczyński, dr Michał Zając
Rodzaj przedmiotu	seminarium
Założenia	Uczestnicy zajęć mają zdobytą na innych, równolegle prowadzonych zajęciach wiedzę o współczesnej literaturze dla młodych czytelników, którą potrafią wykorzystać do pisanja pracy dyplomowej.
Skrócony opis zajęć	Tematyka zajęć obejmuje wybrane literackie i książkowe zjawiska współczesne, ich analizę i ocenę z perspektywy możliwości zainteresowania lekturowego hipotetycznego odbiorcy.
Dłuższy opis	Seminarium przygotowuje studentów do pisanja pracy dyplomowej. W większym niż pozostałe formy dydaktyki akademickiej stopniu wymaga od uczestników zaangażowania, aktywności i samodzielnej pracy badawczej. Studenci poznają metodologię prowadzenia badań i warsztat pracy autora pracy naukowej, zapoznają się z nowymi opracowaniami. W trakcie zajęć będą analizowane takie przykłady współczesnych zjawisk literackich i książkowych, które pozwolą zorientować się uczestnikom zajęć w metodach analizy i oceny zjawisk wywołujących kontrowersje, szczególnie tych zjawisk, które wywołują rozbieżne oceny młodej i dorosłej publiczności literackiej.
Literatura	• K. Zabawa, <i>Rozpoczęta opowieść. Polska literatura dziecięca po 1989 r. wobec kultury współczesnej</i>, Kraków 2013 • P. Ariés, <i>Historia dzieciństwa. Dziecko i rodzina w dawnych czasach</i>, Gdańsk 1995 • P. Péju, <i>Dziewczynka w baśniowym lesie</i>, Warszawa 2008 • C.P. Estès, <i>Biegająca z wilkami</i>, Poznań 2001 • J. Cieślowski, <i>Literatura osobna</i>, Warszawa 1985
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ zdobycie wiedzy na temat kryteriów oceny książki dziecięcej, ▪ pogłębienie wiedzy na temat nurtów we współczesnej literaturze i książce dla dzieci. Umiejętności: ▪ umiejętność wieloaspektowej interpretacji książek kierowanych do niedorosłych odbiorców, ▪ umiejętność projektowania pracy z książką, ▪ umiejętność sytuowania zjawisk współczesnych na tle historycznym. Kompetencje społeczne: ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ zdolność aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego swojego regionu, kraju, Europy (ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa związanego z kulturą literacką i książkową młodego pokolenia).

Opisy przedmiotów

Metody i kryteria oceniania	ocena na podstawie pracy dyplomowej, w której zostanie przedstawiona ocena wybranej współczesnej pozycji książkowej
Zakres tematów	▪ Funkcje książki dziecięcej. Metody i kryteria oceny. Przygotowanie do pisanie pracy dyplomowej. ▪ Przewartościowania kultury śmiechu (<i>D. Walliams, Babcia Rabuś, Pan Smrodek, Chłopiec w sukience</i>) ▪ Problem intertekstualności w literaturze dziecięcej i w filmie (L. Snicket, <i>Seria niefortunnych zdarzeń</i>) ▪ Kontrowersje wokół prozy młodzieżowej (J. Green, <i>Szukając Alaski</i>) ▪ Książka dla młodego czytelnika jako wykładnia treści filozoficznych (J. Boyne, <i>Lekkie życie Barnaby'ego Brocketa</i>, G. Kuijer, <i>Książka wszystkich rzeczy</i>) ▪ Przykładowa analiza wybranej książki
Metody dydaktyczne	Zajęcia o charakterze seminaryjnym.
Liczba godzin	24

Przedmiot	WIELOKULTUROWOŚĆ LITERATURY DZIECIĘCEJ
Prowadzący	Dr Weronika Kostecka
Rodzaj przedmiotu	wykład
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Zajęcia dotyczą literatury kierowanej zarówno do dzieci młodszych, jak i do nastoletnich czytelników, odnoszącej się do zagadnienia wielokulturowości i prezentującej je za pomocą różnorodnych strategii literackich.
Dłuższy opis	Zajęcia dotyczą literatury w rozmaity sposób prezentującej zagadnienie wielokulturowości, rozumianej jako idea i jako zjawisko. Omówione zostaną utwory literackie – z naciskiem na te opublikowane w ostatnich kilkunastu latach – ukazujące różnorodne aspekty wielokulturowości, zyskującej szczególne znaczenie w XXI wieku. Refleksja będzie dotyczyć tekstów kierowanych zarówno do dzieci młodszych, jak i do starszych czytelników; prezentujących kultury (i jej przedstawicieli) odmienne od rodzimej oraz opisujących spotkanie, czy wręcz „zderzenie” kultury rodzimej z odmienną. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na literaturę „wrażliwą społecznie”.
Literatura	▪ L. Bardijewska, <i>Kot Karima i obrazki</i>, Łódź 2016 ▪ D. Combrzyńska-Nogala, <i>Syberyjskie przygody Chmurki</i>, Łódź 2014 ▪ S. Crossan, <i>Kasieńka</i>, Warszawa 2015 ▪ K. Crowther, <i>Mój przyjaciel Szymon</i>, przeł. K. Suchanow, Warszawa 2010 ▪ B. Gawryluk, <i>Teraz tu jest nasz dom</i>, Łódź 2016 ▪ M. Gortat, <i>Moje cudowne dzieciństwo w Aleppo</i>, Warszawa 2017

Opisy przedmiotów

	▪ E. Grętkiewicz, <i>Szczekająca szczeka Saszy</i>, Warszawa 2005 ▪ B. Leśmian, <i>Klechy sezamowe</i>, wydanie dowolne ▪ W. Markowska, A. Milska, <i>Baśnie z dalekich wysp i lądów</i>, wydanie dowolne ▪ J. Mikołajewski, <i>Wędrówka Nabu</i>, Kraków-Budapeszt 2016 ▪ A. Onichimowska, <i>Dziesięć stron świata</i>, wydanie dowolne ▪ A. Onichimowska, <i>Piecyk, czapeczka i budyń</i>, Warszawa 2009 ▪ R. Piątkowska, <i>Hebanowe serce</i>, Łódź 2016 ▪ R. Piątkowska, <i>Która to Malala?</i>, Łódź 2015 ▪ K. Pranić, <i>Ela-Sanela</i>, Warszawa 2011 ▪ Z. Stanecka, <i>Basia i kolega z Haiti</i>, Warszawa 2011 ▪ A. Suchowierska, <i>Mat i świat</i>, Warszawa 2015
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ poznanie kulturowych konceptów „różnorodności”, „inności”, „odmienności”, „obcości” w odniesieniu do literatury dziecięcej ▪ znajomość tekstów literackich dla młodszych i starszych dzieci, w których poruszane są istotne współcześnie tematy społeczne i cywilizacyjne związane z (mającym różnorodne aspekty) zagadnieniem wielokulturowości Umiejętności: ▪ zdolność pogłębionej, twórczej i wielowymiarowej analizy i interpretacji tekstu literackiego ▪ umiejętność dobierania utworu stosownie do kompetencji czytelnicznych i wiedzy o świecie danego odbiorcy dziecięcego oraz inicjowania i prowadzenia dyskusji – z wykorzystaniem literatury dziecięcej – na tematy związane z wielokulturowością Kompetencje społeczne: ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej ▪ zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami
Metody i kryteria oceniania	obecność (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	▪ strategie literackie ukazywania kulturowej „inności”, „obcości” i interakcji między takimi kategoriami a kategorią „swojskości” ▪ literackie obrazy kultur odmiennych od rodzimej ▪ literackie obrazy spotkania oraz „zderzenia” kultury rodzimej z odmienną
Metody dydaktyczne	Wykład z elementami dyskusji
Liczba godzin	4

Opisy przedmiotów

Przedmiot	WSPÓŁCZESNA BIBLIOTEKA DLA NIEDOROSŁYCH
Prowadzący	Dr Dorota Grabowska
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	brak
Skrócony opis zajęć	Celem zajęć jest omówienie najważniejszych elementów organizacyjnych bibliotek dla dzieci i młodzieży.
Dłuższy opis	Szczegółowe zagadnienia: ▪ Międzynarodowe wytyczne dotyczące bibliotek dla dzieci (w tym dzieci do 3 lat w bibliotece) i młodzieży; ▪ Omówienie rozwiązań organizacyjnych dotyczących: lokalizacji, lokalu, zbiorów, pracowników, użytkowników i działalności.
Literatura	• D. Grabowska: <i>Młodzież w bibliotece publicznej – wyzwanie dla bibliotekarzy</i>. W: <i>Bibliotekarz 2.0: Nowoczesność na bazie tradycji</i>. Kraków: Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2015, s. 124-131. • D. Grabowska: <i>Nowe technologie – młodzież – biblioteki publiczne</i>. W: <i>LaTel. Z badań nad wykorzystaniem technologii informacyjnych w bibliologii i informatologii</i>. Warszawa 2015, s. 12-25. • G. Lewandowicz-Nosal: <i>Biblioteki dla dzieci wczoraj i dziś. Poradnik</i>. Warszawa 2008. • B. Staniów: <i>Biblioteka szkolna dzisiaj</i>. Warszawa 2012.
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ poznanie międzynarodowych wytycznych dotyczących bibliotek dziecięcych i młodzieżowych, ▪ poznanie specyfiki organizacyjnej i zadań współczesnej biblioteki dla dzieci, Umiejętności: ▪ umiejętność charakteryzowania nowoczesnej biblioteki dziecięcej, ▪ znajomość specyfiki biblioteki dla dzieci, Kompetencje społeczne: ▪ umiejętność określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania, ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej, ▪ zdolność aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego swojego regionu, kraju, Europy (ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa związanego z kulturą literacką i książkową młodego pokolenia).

Opisy przedmiotów

Metody i kryteria oceniania	aktywność na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	▪ omówienie międzynarodowych wytycznych dotyczących bibliotek pracujących z dziećmi do 3 roku życia, dziećmi i młodzieżą; ▪ przedstawienie i przedyskutowanie przykładów dobrych rozwiązań związanych z elementami organizacyjnymi bibliotek dziecięcych: lokalizacją, lokalem, użytkownikami, zbiorami, pracownikami, działalnością; ▪ zwrócenie szczególnej uwagi na organizację i działalność bibliotek ukierunkowanych na młodzież oraz przedyskutowanie związanych z tym problemów.
Metody dydaktyczne	wykład konwersatoryjny, prezentacja multimedialna (filmy), dyskusja.
Liczba godzin	4

Przedmiot	WSPÓŁCZESNA ILUSTRACJA W KSIĄŻKACH DLA DZIECI
Prowadzący	Mgr Joanna Olech
Rodzaj przedmiotu	wykład
Założenia	Wiedza na temat najbardziej znanych twórców polskiej ilustracji w książkach dla dzieci i młodzieży
Skrócony opis zajęć	W trakcie zajęć dokonywana jest prezentacja najważniejszych trendów w polskiej i światowej ilustracji. Omawiani są najważniejsi twórcy, reprezentatywne dla poszczególnych okresów trendy i koncepcje artystyczne. Prezentowane są wybrane, najważniejsze książki. Szczególna uwaga przywiązywana jest do książek obrazkowych.
Dłuższy opis	Tematem wykładów jest naszkicowanie pokrótce historii rodzimej książki ilustrowanej na tle standardów światowych, a także geneza i najwybitniejsze osiągnięcia uformowanej po wojnie Polskiej Szkoły Ilustracji. Z pomocą kilkuset slajdów zobrazowane zostaną techniki narracji obrazem, budowanie dramaturgii i wzmacnianie przekazu literackiego za pomocą metod wizualnych. Naszkicowano też zostaną współczesne tendencje w komponowaniu książki dla dzieci, strategie i techniki "architektury" książki – jej układu typograficznego, umiejętnego rozłożenia akcentów, budowania dominanty i artykułowania puenty. Na przykładach pochodzących z rynków zachodnich zobrazowane będą najciekawsze koncepcyjnie picturebooki i oryginalne rozwiązania edytorskie.
Literatura	• A. Wincencjusz-Patyna, <i>U źródeł światowych sukcesów Polskiej Szkoły Ilustracji</i>, „Quart” nr 1(11)/2009 • wybrane (ok. 50) tytuły współczesnych książek dla dzieci, dobierane i zmieniane corocznie

Opisy przedmiotów

Efekty kształcenia	Wiedza: - wiedza o najważniejszych artystach tworzących ilustracje dla dzieci - wiedza o podstawowych trendach artystycznych związanych z ilustracją - wiedza o nowoczesnych koncepcjach edytorsko graficznych związanych z książką obrazkową Umiejętności: - umiejętność rozpoznania wartościowych prac graficznych związanych z książką dziecięcą - umiejętność zrozumienia konceptu książki obrazkowej i zrozumienia jej przekazu Kompetencje społeczne: - zdolność uczestnictwa w kulturze artystycznej związanej z książką dla dzieci - umiejętność przekazu treści zawartych w książce obrazkowej
Metody i kryteria oceniania	obecność na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	- polska szkoła ilustracji – przegląd twórców i prac - polska ilustracja w latach 1989–2000 - współcześni polscy ilustratorzy – przegląd tendencji twórców i prac - współcześni światowi ilustratorzy – przegląd tendencji twórców i prac
Metody dydaktyczne	prelekcja, prezentacja multimedialna, dyskusja
Liczba godzin	4

Przedmiot	WSPÓŁCZESNA KSIĄŻKA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY – EDYTORSTWO
Prowadzący	Dr Michał Zając
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	Zajęcia są przeznaczone dla osób posiadających minimalną wiedzę na temat współczesnej książki dla dzieci i młodzieży
Skrócony opis zajęć	W trakcie zajęć zostają przedstawione najważniejsze współczesne formaty książki dziecięcej – książki, zabawki, książki obrazkowe, książki edukacyjne. Prezentacje tych formatów poprzedza omówienie czynników kształtujących postać książki dla dzieci w XXI wieku.
Dłuższy opis	Cykl wykładów i zajęć konwersatoryjnych poświęconych formatom książki dziecięcej. Pierwsza część zajęć zostanie poświęcona prezentacji najważniejszych czynników kształtujących współczesną książkę dla dzieci jako produkt materialny, zostaną zaprezentowane książki – kamienie milowe, które określały trendy rozwojowe i tendencje. W dalszej części zajęć omówiona zostanie książka obrazkowa (wraz z rysem historycznym): podstawowe wyznaczniki formalne, definicje, drogi rozwojowe,

Opisy przedmiotów

	najcelniejsze przykłady, najważniejsi twórcy polscy i zagraniczni (M. Sendak, D. Wiesner, A. Browne, S. Tan, I. Chmielewska, G. Lange i inni). Oddzielna część zajęć zostanie poświęcona książkom-zabawkom: zaprezentowane zostaną podstawowe wyznaczniki formalne, definicje, typologie, drogi rozwojowe, najcelniejsze przykłady, najważniejsi twórcy polscy i zagraniczni (V. Kubasta R. Sabuda, D. Carter i inni). Zajęcia zamyka prezentacja książek edukacyjnych jako bardzo specyficznego formatu książki dziecięcej, posiadającego własne wzory i koncepty edytorskie.
Literatura	• M. Zając, <i>Od Produktu Totalnego do książki konwergencyjnej. Związki książki dla dzieci i młodzieży z innymi mediami</i> [w:] <i>Współczesne oblicza komunikacji i informacji</i>, red. E. Głowacka, M. Kowalska, P. Krysiński, Toruń 2014 s. 313-322 • M. Zając, <i>Nowoczesne edycje książek dla dzieci, czyli wszystkie pogłoski o śmierci książki są (chyba) przesadzone</i> [w:] <i>Sztuka dla dziecka jako forma komunikacji społecznej</i>, t. 2, red. M. Karasińska, Poznań 2009, s. 175-187 • M. Zając, <i>Książka czasu przemian</i> [w:] <i>Po potopie. Dziecko książka, biblioteka w XXI wieku. Diagnozy i postulaty</i>, red. G. Leszczyński, D. Świerczyńska-Jelonek, M. Zając, Warszawa 2008, s. 195-210 • M. Zając, <i>Nurty i style w edytorstwie książki dziecięcej</i> [w:] <i>Książka dziecięca 1990-2005. Konteksty kultury popularnej i literatury wysokiej</i>, red. G. Leszczyński, D. Świerczyńska Jelonek, M. Zając, Wyd. SBP, Warszawa 2006, s. 163-176
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ zdobycie wiedzy o specyfice rynku książki dziecięcej, ▪ poznanie podstawowych tendencji we współczesnym edytorstwie książek dla niedorostych, ▪ zdobycie wiedzy o najważniejszych wydawnictwach publikujących książki dziecięce i młodzieżowe. Umiejętności: ▪ rozumienie podstawowych uwarunkowań decydujących o kształcie współczesnych edycji, ▪ umiejętność rozpoznawania i definiowania poszczególnych formatów książek dla dzieci, ▪ umiejętność rozróżniania najważniejszych twórców edycji dla dzieci i młodzieży. Kompetencje społeczne: ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej

Opisy przedmiotów

Metody i kryteria oceniania	poziom aktywności wykazywany na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	▪ edytorstwo książki dla dzieci i młodzieży w XXI wieku: konteksty, kamienie milowe w rozwoju ▪ książka obrazkowa: charakterystyka i prezentacja cech formatu wydawniczego, ▪ książki zabawki: charakterystyka i prezentacja cech formatu wydawniczego, ▪ książki edukacyjne: charakterystyka i prezentacja cech formatu wydawniczego
Metody dydaktyczne	prelekcja, prezentacja multimedialna, dyskusja.
Liczba godzin	10

Przedmiot	WSPÓŁCZESNA POEZJA DLA DZIECI
Prowadzący	Prof. Joanna Papużyńska
Rodzaj przedmiotu	konwersatorium
Założenia	Podstawowa wiedza na temat poezji dla dzieci w XX wieku (najważniejsi autorzy, najważniejsze tytuły).
Skrócony opis zajęć	Podczas zajęć zostaną zaprezentowane najważniejsze zjawiska związane ze współczesną poezją dla dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem polskiej twórczości w tej dziedzinie. Zostaną przedstawieni najważniejsi przedstawiciele dominujących trendów, z zastosowaniem wybranych, reprezentatywnych tekstów poetyckich.
Dłuższy opis	Podczas zajęć zostaną omówione podstawowe zjawiska i trendy związane przede wszystkim z polską poezją dla dzieci w XX i XXI wieku. Pierwsza część zajęć jest poświęcona poezji dla najmłodszych tworzonej w okresie międzywojennym ze szczególnym uwzględnieniem utworów J. Tuwima i J. Brzechwy, ale również poetów nurtu nawiązującego do poezji ludowej (J. Porazińska, H. Januszewska, Z. Rogoszówna). W ramach omawianej poezji z drugiej połowy XX wieku dyskusji zostaną poddane utwory takich poetów, jak np. W. Chotomska, D. Wawiłow, E. Waśniowska, D. Gellner, Z. Bieszczńska.
Literatura	• J. Papużyńska-Beksiak, <i>Mój bazarz odnowiony: studia i szkice o literaturze młodzieżowej</i>, Wydawnictwo SBP, Warszawa 2014 • J. Papużyńska-Beksiak, <i>Derliczek czyli Wędrówki literackie</i>, Wydawnictwo SBP, Warszawa 2013

Opisy przedmiotów

Efekty kształcenia	Wiedza: - wiedza na temat zmian w polskiej poezji XX i XXI wieku - znajomość twórczości najwybitniejszych przedstawicieli polskiej poezji dla dzieci z tego okresu Umiejętności: - umiejętność interpretacji tekstów poetyckich - rozumienie genezy poezji z omawianego okresu - umiejętność wyodrębniania utworów oryginalnych i nowatorskich. Kompetencje społeczne: - umiejętność prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykorzystaniem nabytych kompetencji w działalności zawodowej i społecznej, - zdolność systematycznego uczestnictwa w życiu kulturalnym, zainteresowanie aktualnymi wydarzeniami kultury i nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce związanymi z książką i jej instytucjami.
Metody i kryteria oceniania	poziom aktywności wykazywany na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	- polska poezja dla dzieci w ostatnich dekadach XX wieku - polska poezja dla dzieci w XXI wieku
Metody dydaktyczne	prelekcja, dyskusja
Liczba godzin	6

Przedmiot	ŹRÓDŁA INFORMACJI DO PROBLEMATYKI LITERATURY I KSIĄŻKI DZIECIĘCEJ
Prowadzący	Dr Michał Zając
Rodzaj przedmiotu	wykład
Założenia	Podstawowa wiedza na temat książki dla dzieci w XX wieku.
Skrócony opis zajęć	Zajęcia są poświęcone zaprezentowaniu oraz przedyskutowaniu najważniejszych źródeł informacji (polskich i obcych) niezbędnych do zgłębiania zagadnień związanych z literaturą i książką dziecięcą. Podjęta zostanie również tematyka światowych i polskich centrów informacji o książce dziecięcej.
Dłuższy opis	Cykl wykładów (2) poświęconych omówieniu najważniejszych źródeł informacji nt. książek i literatury dziecięcej. Omówione zostaną najważniejsze publikowane źródła informacji polskie i obcojęzyczne (przede

Opisy przedmiotów

	wszystkim anglosaskie), tak drukowane (encyklopedie, słowniki, bibliografie, czasopisma profesjonalne), jak i dostępne on-line (bazy danych, wortale, strony internetowe wydawnictw, organizacji wspierających czytelnictwo i literaturę dla dzieci i młodzieży, blogi, profile na Facebooku etc.).
Literatura	▪ J.Z. Białek, <i>Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1918-1939</i>, Wyd. 2. Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1987, ▪ J. Cieślowski, <i>Literatura i podkultura dziecięca</i>, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1975. ▪ I. Kaniowska-Lewańska, <i>Literatura dla dzieci i młodzieży do roku 1864</i>, Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1973 ▪ K. Kulczkowska, <i>Literatura dla dzieci i młodzieży w latach 1864-1918</i>, Warszawa 1983, ▪ <i>Nowy słownik literatury dla dzieci i młodzieży</i>, Wiedza Powszechna, Warszawa 1984 ▪ <i>Słownik literatury dziecięcej i młodzieżowej</i>, Ossolineum, Wrocław 2002 ▪ Czasopisma „Ryms”, „Guliwer”
Efekty kształcenia	Wiedza: ▪ poznanie najważniejszych źródeł informacji w omawianej dziedzinie. Umiejętności: ▪ umiejętność efektywnego wykorzystywania źródeł informacji, ▪ zdolność poddania ich krytycznej ocenie Kompetencje społeczne: ▪ rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie, ▪ umiejętność określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.
Metody i kryteria oceniania	obecność na zajęciach (zaliczenie bez oceny)
Zakres tematów	▪ centra informacji o książce dziecięcej – Internationale Jugendbibliothek, Barnbokinsitutet, Muzeum książki dziecięcej, ▪ drukowane źródła informacji o książce dziecięcej – słowniki, monografie, bibliografie, czasopisma ▪ internetowe źródła informacji o książce dziecięcej – strony internetowe, wortale, blogi, profile na Facebooku
Metody dydaktyczne	prelekcja, dyskusja
Liczba godzin	4